

STOKKE KOMMUNE
VIRKSOMHET - AREALPLAN OG BYGGESAK

Det kongelige miljøverndepartement
Pb 8013 Dep

0030 OSLO

Arkivkode
L10 &13

Deres ref.

Vår ref.
08/464/ML

Dato
12.03.2008

MELDING OM POLITISK VEDTAK:
HØRING - RIKSPOLITISKE RETNINGSLINJER - UNIVERSELL UTFORMING

Fra møtet i Formannskap den 11.03.2008, saksnr 30/08.

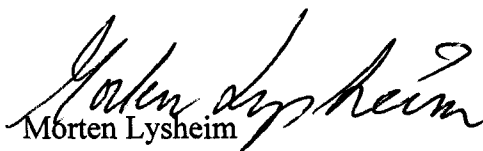
Det underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

Utkast til rikspolitiske retningslinjer for universell utforming tas til etterretning

I den grad retningslinjene fører til merkostnader for kommunen, forutsettes det at staten følger opp med økte bevilgninger til kommunen.

Enstemmig vedtatt (7-0).

Med hilsen

Morten Lysheim
virksomhetsleder

Vedlegg: Samlet saksfremstilling

Postadresse:
Postboks 124
3161 Stokke

Besøksadresse:
Nygaards allè 1
3160 Stokke

Telefon: 33 29 51 02
Telefax: 33 29 51 01
www.stokke.kommune.no

Bankgiro: 2530.07.00015

Org.nr.:
964 952 167

STOKKE KOMMUNE

Arkivsaksnr.: 08/464
Arkiv: L10 &13
Saksbehandler: Morten Lysheim

SAMLET SAKSFREMSTILLING - HØRING - RIKSPOLITISKE RETNINGSLINJER - UNIVERSELL UTFORMING

Saksgang:

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
22/08	Det faste utvalg for plansaker	05.03.2008
30/08	Formannskap	11.03.2008

Rådmannens forslag

Utkast til rikspolitiske retningslinjer for universell utforming tas til etterretning

Møtebehandling i Det faste utvalg for plansaker den 05.03.2008 sak 22/08

Fellesforslag - tilleggspkt:

I den grad retningslinjene fører til merkostnader for kommunen, forutsettes det at staten følger opp med økte bevilgninger til kommunen.

Innstilling til formannskapet:

Utkast til rikspolitiske retningslinjer for universell utforming tas til etterretning

I den grad retningslinjene fører til merkostnader for kommunen, forutsettes det at staten følger opp med økte bevilgninger til kommunen.

Enstemmig tiltrådt 7-0

Møtebehandling i Formannskap den 11.03.2008 sak 30/08

Vedtak:

Utkast til rikspolitiske retningslinjer for universell utforming tas til etterretning

I den grad retningslinjene fører til merkostnader for kommunen, forutsettes det at staten følger opp med økte bevilgninger til kommunen.

Enstemmig vedtatt (7-0).

Sammendrag

Utkast til rikspolitiske retningslinjer (RPR) for universell utforming er sendt ut på høring med frist for uttalelse den 15. mars 2008. Forslaget er oversendt fra Miljøverndepartementet.

Retningslinjene skal sikre at kommunen ivaretar hensynet til universell utforming i all planlegging etter plan- og bygningsloven. Universell utforming innebærer at både bygninger, utearealer, transportinfrastruktur, friområder og friluftsområder skal kunne benyttes av alle mennesker uansett alder eller funksjonshemming.

Det er kommunen som har ansvaret for at retningslinjene ivaretas. Dette innebærer å planlegge i henhold til retningslinjene og å sikre nødvendig medvirkning fra ulike brukergrupper.

Fylkesmannen eller fylkeskommunen vil ha rett til å fremme innsigelse dersom kommunale planer er i strid med retningslinjene.

Administrasjonen vurderer det som positivt med et sterkt fokus på universell utforming. Retningslinjene vil innebære at kommunen må tilstrebe en enda mer helhetlig planlegging i alle ledd for å sikre at retningslinjene oppfylles. Dette vil nok kreve økt ressursinnsats og et mer tverrsektorielt samarbeid samt en utstrakt medvirkning fra aktuelle brukergrupper. Det vil også være nødvendig å ha fokus på universell utforming så tidlig som mulig i planarbeidet.

Saksutredning

Vedlegg

Utkast til RPR for universell utforming med utdypende forklaring.

Bakgrunn for saken

Formålet med retningslinjene er å sikre at all planlegging skal bidra til en utvikling mot et stadig mer universelt utformet samfunn. Det menes her først og fremst planlegging etter plan- og bygningsloven, men også planlegging etter sektorlovene. Formålet er også å klargjøre ansvaret for planleggingen samt behovet for medvirkning i planprosessen.

Faktiske opplysninger

Formål og krav

Formålet med retningslinjene er altså å sikre at hensynet til universell utforming ivaretas både i den kommunale og fylkeskommunale planleggingen etter plan- og bygningsloven. De nasjonale målene er at universell utforming skal etterstrebes også når det gjelder samferdsel, helse, utdanning, kultur etc. Retningslinjene er derfor forutsatt benyttet også i den øvrige forvaltningsvirksomheten.

Retningslinjene skal bidra til å skape sammenhengende tilgjengelighet i omgivelsene. Tilfredsstillende tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne fra bolig til arbeidsplass, skole og servicetilbud er en viktig del av planleggingen. For å få til dette kreves tverrsektorielt samarbeid.

Følgende forutsetninger skal legges til grunn:

Avstand

Byer og tettsteder skal utvikles og utbygges med kompakte sentrum og med korte avstander til servicetilbud og offentlig transport. Dette vil bidra til at flere kan bruke de ulike tjenestene. Dette vil også bidra til sammenhengende tilgjengelighet i omgivelsene. RPR for universell utforming forsterker dermed kravene i RPR for samordnet areal- og transportplanlegging som også forutsetter kompakte sentra med gode kollektivtilbud slik at bilbruken begrenses mest mulig.

Byggeområder

Boliger med tilhørende anlegg, forretninger, kontorer, industri, fritidsbebyggelse, offentlig bebyggelse o.a. skal utformes med tilfredsstillende atkomst til alle bygninger og med veier og gangveier som gir god fremkommelighet for personer med nedsatt funksjonsevne.

Dette er en skjerping i forhold til dagens krav som i hovedsak omfatter publikumsbygg og større boligbygg.

Utearealer

Det er også en forutsetning at lekeplasser, skolegårder, barnehagers og boligers utearealer, offentlige gater og plasser etc. utformes med tilgjengelighet for alle. Det legges til grunn at deler av utearealene kan være mindre tilgjengelige så lenge det er avsatt tilstrekkelige utearealer med universell utforming.

Transportinfrastruktur

Det er en målsetting at alle skal ha tilgjengelighet i hele reisekjeden, d.v.s. hjemmefra og til jobb, skole, etc. Dette innebærer at også tilførselsveier, holdeplasser, parkeringsplasser, gangarealer etc. må planlegges etter retningslinjene.

Friområder og friluftsområder

Både nye og eksisterende friområder og friluftsområder forutsettes planlagt slik at de er tilgjengelige og brukbare for alle. Også her er det slik at dette ikke gjelder hele området, men deler av det. Friområder er avgrensede områder med spesiell tilrettelegging og opparbeiding for allmennheten. Dette kan være parker, badeplasser, idrettsanlegg etc. Friluftsområder dekker større områder for allmennheten hvor det kun skal opparbeides med atkomst, parkering og eventuelle stier/turveger.

Ansvar

Som lokal planmyndighet er det kommunen som har primæransvaret for at RPR for universell utforming legges til grunn i planleggingen. Dette gjelder uavhengig av hvem som fremmer et planforslag.

Kommunestyret har det overordnede planansvaret, mens det er det faste utvalg for plansaker som har den faglige oppfølgingen.

Planprosessen/medvirkning

Kommunen må skaffe seg informasjon om tilgjengeligheten i et planområde før en plan utarbeides eller behandles. Dette må gjøres via kartlegging og ikke minst via samarbeid med ulike brukergrupper.

Medvirkning er altså et viktig prinsipp i de foreslåtte retningslinjene. Her har både forslagsstiller og kommunen et ansvar.

Kommunen må også vurdere behovet for å utarbeide egne retningslinjer eller bestemmelser om universell utforming i eksempelvis kommuneplanen.

Innsigelse

Fylkesmannen i Vestfold og Vestfold fylkeskommune skal påse at kommunen følger de foreslåtte retningslinjene. Både statlige og fylkeskommunale myndigheter har rett til å fremme innsigelse dersom retningslinjene ikke følges. Innsigelse vil si at kommunen selv ikke har anledning til å vedta planen.

Vurdering

Administrasjonen vurderer det i utgangspunktet som positivt at krav til universell utforming vektlegges sterkere. Hittil har det vært relativt bra fokus på tilgjengelighet i bygninger, men mindre fokus på utomhusarealer, transportinfrastruktur etc.

Retningslinjene vil stille større krav til kommunen ved utarbeidelse og behandling av planer. Retningslinjene er ikke veldig konkrete, og det er foreløpig noe uklart hva som faktisk kreves av en plan for at denne skal være i samsvar med retningslinjene. Det er også uklart hvordan statlige og regionale myndigheter vil vurdere foreslåtte krav i forhold til innsigelse.

Administrasjonen vil anbefale at RPR for universell utforming tas til etterretning.

Økonomiske konsekvenser:

Dette er ikke vurdert. Det opplyses i oversendelsen fra Miljøverndepartementet at de økonomiske konsekvensene av retningslinjene vil bli vurdert før regjeringen tar endelig stilling til forslaget.

Konklusjon:

Utkast til RPR for universell utforming med høringsfrist 15.03.08 tas til etterretning.